

Fagazdasági Országos Szakmai Szövetség

erdészeti, faipari, fatermesztés, beszállítók

Ungarischer Verband der Forst- und Holzwirtschaft

Hungarian Federation of Forestry and Wood Industries

H-1012 Budapest, Kuny Domokos utca 13-15.

Tel: +36 (1) 355-65-39, 375-76-58 Fax: +36 (1) 202-64-49

e-mail: info@fagosz.hu honlap: <http://www.fagosz.hu>

Fővárosi Bíróságnál a nyilvántartásba vételi szám: 2492 ; Adószám: 19635497-2-41 ; Számlaszám: 11701004-20171450

Budapest, 2010. szeptember 15.

Számunk: 014/2010.mm

Dr. Matolcsy György úr részére

miniszter

Nemzetgazdasági Minisztérium

1055 Budapest, Honvéd utca 13-15.

Hszecsenyiterv@ngm.gov.hu

Tisztelt Miniszter Úr!

Vélemény az Új Széchenyi Terv vitairatához

Nagy örömmel olvastuk az Új Széchenyi Tervet, annak fő célja: „egymillió új munkahely” és rész céljai láttán. A vitairat teljesen más szerkezetű, mint a korábban megszokottak, tehát nem ágazatonként veszi végig a helyzetelemzést és a teendőket.

Így az erdőgazdálkodásra, faiparra sem találunk benne önálló blokkot vagy akárcsak egy bekezdést. Ahol e két szó mégis előfordul, ott mint az alternatív energia termeléséhez használható biomassza forrást vették figyelembe a szerzők.

Az erdővel kapcsolatban említést érdemelne, hogy hazánk egy ötödén, a művelt területek egy negyedén jelentik a gazdálkodás tárgyát, ezáltal munkahelyet és megélhetést a vele foglalkozóknak. Mindezt olyan vidékeken ahol sok esetben más munkalehetőség nincs. A klímaváltozással szembeni küzdelemben pedig az erdők folyamatosan bővülő tényezői a légköri szén megkötésének és így tartásának, ami-ben a fatermékek termékként tartós használata hasonlóan kedvező szerepű. Ezért is mondjuk: „Küzdj a klímaváltozás ellen: használj fát!” Az egyetlen megújuló nyers-anyag, amelyből szerkezeti és sok egyéb építési, használati termék készül. Ipára, a fafeldolgozás és a bútorgyártás döntő többségében KKV szektor, elsősorban a vidék ipara.

A 35. oldal áttekintést ad a 7 kitörési pontról, melyek közül számunkra a „Zöld gazdaság, energia” a legfontosabb. A „Foglalkoztatás” sorban az ország 20%-át kitevő erdők említést érdemelnének. A „Piacteremtés” sorban elsősorban a bioenergiával összefüggő piaci elemeket láthatunk. Ezek mellett említést érdemelhet a megújulóan termelhető alapanyag a fa, melynek feldolgozása csekélyebb energiaigényű más anyagokhoz (fém, beton, üveg, műanyag) képest, földfelszíni szén tárol termék-életpályája során, újrahasznosítható, amihez az energiaigény ismét alacsonyabb, végül öregfaként bioenergia előállítására, fűtésre használható. Az „Intézményrendszer + szabályozás” sorban az Erdőtörvény azon túl, hogy a zöld törvények egyike már csak azért is szerepelhetne, mert a Vidékfejlesztési Minisztérium felkérte az érintett

szakmai szövetségeket, egyesületeket és más szervezeteket e törvény és kapcsolódó jogszabályai felülvizsgálatára.

(Technikai észrevételünk, hogy a 35-36. oldalon lévő nagyon érdekes, kreatív, szellemes ábrák igen nehezen olvashatóak, 400%-os nagyításban is csak alig kibonthatók. A véglegesítéskor biztosan lesz valamilyen más megoldás tartalmuk könnyebben megismerhetővé tételéhez. A 36. oldali ábra megjelenítése erősen leterheli a gépet, előtte és utána gyors, azon az oldalon nagyon lassú a görgetés.)

A 40. oldalon kezdődő „I. Gyógyító Magyarország - Egészségipar” fejezethez:

A vitaanyag nyomatékosan foglalkozik az egészségturizmussal. Ugyanakkor a turisztikai fejlesztések további, erősen fejlődő iránya az öko-turizmus. Az erdőgazdálkodók számos ilyen jellegű lehetőséggel rendelkeznek. Az infrastruktúra nagyrészt adott (épületek, víz- és energiaellátás, személyzet, turisztikai kínálat). Ugyanakkor a kihasználtság viszonylag alacsony fokát jelentősen javítaná, ha ezen objektumok, valamint az ezekhez kapcsolódó erdei területek megközelíthetősége javulna. Ehhez az erdőgazdálkodók a kezelésükben lévő erdészeti magánutakat megnyithatnák a turizmus előtt, aminek azonban előfeltétele, hogy ezeket az utakat a biztonságos személyforgalmi közlekedésre alkalmassá kell tenni, ami meglehetősen beruházás igényes.

Az új tervben tehát javasoljuk szerepeljen, hogy a meglévő, de nehezen kihasználható öko-turisztikai erdészeti kapacitások hatékonyabb működtetése érdekében szükséges erdei útépitési beruházások támogatása is szerepeljen. Ennek számos járulékos haszna is lenne, ugyanis az öko-turizmus fejlesztésével növelni lehetne az erdők jövedelemtermelő-képességét, továbbá az erdők turizmus általi terheltségét is irányítani lehetne, miáltal a természeti környezet kevésbé károsodna. Ugyanakkor az építés, majd a használat során is új munkahelyek jönnek létre olyan vidékeken, ahol az elhelyezkedés egyébként igen nehéz.

A 82. oldalhoz szövegjavaslat:

5. Klímaváltozás, mitigáció és adaptáció

A terv kiemelt prioritásként kezeli a klímaváltozást és az energetikai szektort érintő mitigációs és adaptációs feladatokat. Ez magába foglalja az ÜHG-k kibocsátás csökkentését, a **légköri szén megkötését és tartós tárolását**, a klímabarát beruházások ösztönzését, a környezettudatosság és a társadalmi elfogadottság növelését. Ennek érdekében a Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégiát támogató intézkedéseket fogantat és fejlesztési programokat dolgoz ki.

A légköri szén megkötésére és tartós tárolására legalább olyan nagy szükség van, mint az ÜHG-k kibocsátás csökkentésére. A legnagyobb szárazföldi szénelnyelők és tárolók pedig az erdők, annak talaja, élőfatömege, valamint fából készült épületek, szerkezetek, tartós használati cikkek. Ezért fontos az új erdők létrehozása (erdőtelepítés) és a meglévő erdők szénmegkötő képességének növelése, a faipar fejlesztése, a fa hazai felhasználásának ösztönzése. Az ország szén-dioxid kvóta bevételeinek egy részét - ennek alapján - e célokra szükséges fordítani.

A 85. oldalhoz szövegjavaslat:

Legfontosabb területek

- Termékek és fogyasztási cikkek energiahatékonyságának növelése (készülékek és berendezések címkézése, energiateljesítmények minimumkövetelményének meghatározása, fogyasztói tudatosság ösztönzése.

- Léggöri szén megkötését és tartós tárolását elősegítő programok támogatása (erdőtelepítés, erdőfelújítás, fából készült épületek, szerkezetek, termékek fokozottabb használatának elősegítése)

- Szolgáltatások fejlesztése az energia-végfelhasználás hatékonyságáért.

-

E betoldás indoka ugyanaz, mint az előző esetben.

A 87. oldalon a szilárd biomasszával foglalkozó fejezethez szövegjavaslatunk:

Szilárd biomassza

Hazánk adottságainak figyelembevételével a megújuló energiaforrásokon belül meghatározó a biomassza szerepe. Magyarországon az összes megújuló energiafelhasználás majdnem 80 százalékát a biomassza, 50 százalékát a tűzifa jelenti. A megtermelt biomassza a növekedési lehetőség egyik alappillére lehet. Mind az erdőművelésben, mind a faiparban, illetve a mezőgazdaságban most is jelentős mennyiségű biomassza termelődik, ami nem, vagy csak részben kerül energetikai felhasználásra. **Jelentős mennyiségű biomasszát exportálunk. A fűrészipar leépülő kapacitása miatt a korábbinál nagyobb részét exportáljuk a mintegy évi 1,0 millió m³ hazai kitermelésű fűrészipari rönk-alapanyagának. Ennek iparfejlesztéssel hazai feldolgozása esetén a 30-50 % energetikai hasznosításra is alkalmas faesélék (biomassza) is itthon termelődik, és hasznosítható a feldolgozás helyén, közelében.** Ezen készletek és **lehetőségek** kiaknázása, és célirányosan az energetikai célokra felhasználható biomassza előállítása jelentős mennyiségű megújuló energiaforrást biztosíthat. A mezőgazdasági művelésből kivont területek nagy mennyiségű biomassza (energetikai faültetvények, egyéb energianövények) előállítását teszik lehetővé. Magyarországon a legnagyobb előrelépési lehetőség a biomassza, ezen belül is a szilárd biomassza termelés, a hagyományos erdőgazdálkodásból származó energetikai célokra hasznosítható dendromasszában van. **E lehetőség kiaknázásához az erdei és ültetvény apríték előállításának, logisztikai rendszerének és a befogadó kis fűtőművek összefüggő hálózata létrejöttét kell elősegíteni.**

Az országos szintű megújuló energiaforrás felhasználásban kiemelten fontos a helyi, lokális alkalmazások (önkormányzatok és intézményeik) elterjesztése is. A megújuló energiahordozó jelentős része **helyben, alacsonyabb energiaráfordítással ~~elcsón~~** elérhető, ezzel egyidejűleg a vidéki térségek saját forrásból képesek lehetnek kielégíteni – környezetbarát módon, kisebb költségekkel – saját energiaigényük egy jelentős részét. A fosszilis energiahordozók árának emelkedésével, az energia-intenzív mezőgazdasági tevékenységek esetében (szárítás, fűtőanyagok fűtése, állattartó telepek stb.) a helyben **termelhető meglévő, kedvező áru ~~elcsón~~** energiahordozókra alapozott energia-ellátás, a falusi, kisvárosi és községi fosszilis energiahordozók kiváltása **(falufűtés, biomassza alapú távfűtés)** lehet a jövőben a versenyképesség egyik kulcsa.

A 91. oldal alján kezdődő mondatához javaslatunk(Zöld foglalkoztatás):

A munkahelyteremtés, -megtartás elsősorban a mező- és erdőgazdaságban és a hátrányos helyzetű térségekben fejt ki hatásait; a biomassza begyűjtésével, az.....

Az erdőgazdálkodásban több tízezer fő, elsősorban alacsony képzettségű, vidéken lakó állampolgár számára nyílik folyamatos, vagy szezonális munkalehetőség az erdőtelepítésben, az erdő felújításában, nevelésében, az erdészeti szaporítóanyag termesztésben, parlagfű eltávolításban és a fás szárú energiaültetvények létrehozásában, kitermelésében, egyéb erdei biomassza begyűjtésében, feldolgozásában.

E tény ismerete alapján az állami erdőkben már jól működő közmunka programot ki kell terjeszteni a magánerdőkre is.

Szövegjavaslat a 93. oldalon kezdődő összegző gondolatok egyikéhez:

Az önkormányzati és, a mező- és erdőgazdasági szektor egyaránt élhetővé és működőképessé válik;

A fentivel azonos indokok alapján.

Teljesen egyetértünk a 148. oldalon az innováció, K+F blokkban található megállapítással: „... erdőgazdálkodási potenciál megfelelő hozzáadott-értéket biztosító feldolgozóiparral olyan pillért képezhet, amelyhez az eddigieknél jelentősebb fejlesztési forrásokat érdemes rendelni.”

Valóban, hazai erdőgazdálkodást és faipart (fagazdaság) egymásra épülő vertikumként kell fejleszteni.

A 122. oldalon szerepel az alábbi:

„Meg kell újítani a kamarai rendszert, ami a gazdasági önszabályozás, és a patrióta gazdaságpolitika fontos eszköze szerte Európában. Egy olyan rendszert kell kialakítani, **ahol a vállalkozások támogatják a kötelező kamarai tagság visszaállítását.**”

Érdeklődve várjuk ennek részleteit, ugyanis sok vállalkozás örömmel vált meg a kötelező kamarai tagdíj fizetésétől. Látva, hogy a gazdasági kamarák ügye önálló blokkot érdemelt, említést lehetne tenni az önkéntes tagságon alapuló szakmai szövetségekről, gazdasági érdekképviselletekről is, mint a szociális párbeszéd egyik oldali szereplőiről, mint a jogalkotásban a szakmai párbeszéd partnereiről, szakterületük gazdasági információinak feldolgozóiról és továbbítóiról, legtöbb esetben a megfelelő EU szintű európai szövetségek tagjairól.

Szövegjavaslat a 167. oldal „Páthelyzet a foglalkoztatáspolitikában blokkhoz:

- ...
- Az alacsonyan képzetteket foglalkoztató vállalkozási formák ösztönzése.
- **Az alacsonyan képzetteket nagy számban foglalkoztató szektorok (mező- és erdőgazdálkodás) munkahely teremtési programjainak kiemelt támogatása.**
- A munkanélküli csoportok élethelyzetéhez jobban illeszkedő foglalkoztatási formák kialakításának ösztönzése.
- ...

Az indoklás azonos a 91. oldalhoz tett észrevételünkével.

Kapcsolat a leendő Agrárkoncepcióval:

Július közepén jelentette be a vidékfejlesztési miniszter: 10 éves Agrárkoncepciót készít a Vidékfejlesztési Minisztérium. Az Új Széchenyi Terv is 10 évre mutat előre. Hasznos lenne, ha szerepelne benne akár csak rövid vagy részletesebb utalás arra, hogy milyen viszonyban lesz egymással az Új Széchenyi Terv és az Agrárkoncepció. Nyilván összhang lesz köztük, de hasznos lenne, ha ez szövegszerűen is megjelene.

Tisztelettel:

Mócsényi Miklós
főtitkár
miklos.mocsenyi@fagosz.hu

A FAGOSZ erdőgazdálkodók (állami és magán), faipari, fatermesztési cégek, ezek beszállítói és kapcsolódó intézmények gazdasági, munkaadói érdekképviselője, melyet tagjai 1990-ben alapítottak és mely szervezet 1992. óta tagja az Európai Faipari Szövetségnek ([CEI-Bois](#))

A szövetség: www.fagosz.hu

Szaklapunk: FATÁJ-online www.fataj.hu (hírlevél hetente 12.000+ címre)

Faipari, erdészeti címtár: www.fatudakozo.hu (6.000+ bejegyzés)

Magyar akác: www.hungarobinia.hu